

[Henry Christensen.]

folketingsbeslutning, som vi nu behandler i det høje ting.

Jeg vil gerne derudover indledningsvis sige lidt om betimeligheden af folketingets behandling af den foreliggende sag. Som ved visse andre lejligheder har vi også denne gang bemærket, at måske især den højtærede statsminister, men jo også andre af hans tilhængere, ved forskellige lejligheder har givet udtryk for betydelig forargelse over, at den foreliggende sag overhovedet er blevet rejst på den måde, som det er tilfældet. Det er blevet betegnet som partipolitik og meget andet, og den højtærede statsminister sagde selv ifølge et referat i Aktuelt den 10. november 1959 — jeg udbeder mig formandens tilladelse til et citat — „at han indtil nu på intet tidspunkt offentligt havde drøftet Kjærbølsagen, og man måtte tilgive ham, at han heller ikke agtede at gøre det her. Dansk politik er livsvigtige anliggender for danske borgere, ikke mindst i den øjeblikkelige situation. Dansk politik bør ikke være emner, som hentes ind fra periferien.“

Jeg håber, den højtærede statsminister har bemærket sig de kommentarer, der også i den ham ellers venligsindede presse har været til den bedømmelse, ministeren her har anlagt. Jeg tror, det i det hele taget er uheldigt for folketingets virksomhed, om statsministeren gør sig til vane på denne meget overlegne måde at afvise sager også af en art som den, vi her behandler. Det er måske i virkeligheden udtryk for manglende erkendelse af de opgaver og pligter, der i et parlamentarisk styret samfund påhviler dette samfunds folkevalgte parlament. Det er ikke et specielt dansk synspunkt. Det er en betragtning, der gælder alle demokratiske samfund. Jeg husker, hvorledes man ved en konference af parlamentarikere, som den nuværende højtærede Grønlandsminister og jeg havde anledning til at deltage i for et par år siden, i høj grad gav udtryk for det synspunkt, at det hører til det moderne demokratis absolutte opgaver, at parlamenterne har mulighed for at udøve kontrol med regeringerne, og at disse muligheder udnyttedes.

Det er ikke af lyst, vi har stillet dette forslag til folketingsbeslutning. Det hører ikke til de opgaver, tror jeg, som nogen af

os er mest interesseret i at beskæftige sig med. Men det er nu engang en simpel nødvendighed for et demokrati, et folkestyre, at dets parlament har denne kritiske indstilling over for administrationen, især naturligvis over for dem, der over for folketinget har ansvaret for den administration, der foretages. Det fremgår jo også deraf, at alle statsretskyndige, også den tidligere omtalte statsretskyndige professor Alf Ross, tydeligt har fremhævet dette som en af de mest centrale opgaver også for vort folketing. Det bør altså være en opgave, naturligvis, for alle det høje tings medlemmer, uanset om de tilhører partier, hvoraf regeringen er dannet, eller tilhører oppositionspartierne. Men vi ved jo, at for de første gælder i almindelighed nok dette, at opugtelsen i høj grad går ud over naturen. Regeringspartierne vil altså have en forståelig, men måske ikke altid lige begrundet trang til at søge deres egne ministre beskyttet. Så meget desto mere påhviler udøvelsen af denne kontrolmyndighed over for regeringen den til enhver tid værende opposition, uanset om det er socialdemokraterne eller os, der udgør denne opposition. Oppositionen her i Danmark ville ganske simpelt svigte sin parlamentariske opgave, om den blot indordner sig efter en regerings ønske med hensyn til sin optræden. Sådan kan det naturligvis ikke være, og sådan vil den nuværende opposition naturligvis ikke handle. Derfor er det en forpligtelse for den nuværende opposition at rejse denne sag, og dette er gjort, uanset om den højtærede statsminister så fremsætter sine sarkastiske bemærkninger, sådan som det er sket. (*Statsministeren* [H. C. Hansen]: Jeg har ikke bebrejdet oppositionen, at man har stillet forslag). Jeg beder den højtærede statsminister om at læse sine udtalelser efter; de kan dårligt opfattes på anden måde.

Den højtærede statsminister gjorde på et tidligt tidspunkt af forhandlingerne nogle bemærkninger om, at i denne sag havde regeringen ikke taget standpunkt; så må vi naturligvis tage til efterretning, at der ikke foreligger noget standpunkt fra regeringen som sådan. Jeg blev ikke ganske klar over, hvad der var den højtærede statsministers eget personlige standpunkt til sagens realitet. Jeg tror egentlig, det ville